

Magazine over onafhankelijke politiek

LOCOMOTIE

Inhoudsopgave

WB / Colofon	2
Van de redactie	3
Onafhankelijke politiek verbinden en versterken	4
Met klimaatbeleid voorsprong creëren	7
Het belang van wetenschappelijk onderzoek	10
“De OSF ideeën zijn mijn leidraad in de Eerste Kamer”	13

John van Gorp is voorzitter van het Wetenschappelijk Bureau OSF en dus ook de uitgever van Locomotie, het blad voor de onafhankelijke politiek in Nederland.

De voorzitter: “Alleen al door het verspreiden van Locomotie onder de onafhankelijke politici dragen wij als WB bij aan

de ontwikkeling van kennis. Bovendien brengen wij de diverse onafhankelijke politieke partijen dicht bij elkaar, zowel provinciaal alsook lokaal. En dat is precies ons doel. Wij willen het niveau van de onafhankelijke politiek verbeteren door een groot aantal verschillende acties. Naast het in contact brengen van gelijkgestemden doen wij dat met het geven van voorlichting en cursussen, het organiseren van interessante symposia en het doen van wetenschappelijk onderzoek. Al onze acties passen binnen de kaders die de Wet financiering politieke partijen stelt.”

Maar het Wetenschappelijk Bureau van de OSF voert niet alles zelf uit. Men stelt ook gelden beschikbaar aan aangesloten leden en via hen aan lokale onafhankelijke partijen. Voordat het geld

beschikbaar wordt gesteld dient de aanvraag voor een WB project aan een aantal voorwaarden te voldoen. Op de site www.osf.nl, achter de inlog, kunnen de leden van het OSF platform alle informatie vinden. Daarnaast is de OSF coördinator altijd bereid om een toelichting op de regels te geven. Hij beschikt ook over een lijst van onderzoekers die kunnen helpen bij de projecten.

Van Gorp: “In het kort kunnen twee zaken worden aangevraagd. Op de eerste plaats een eigen wetenschappelijk onderzoek. Dit moet gericht zijn op een aspect dat op de een of andere manier antwoord geeft op een vraag. Het onderzoek dient wetenschappelijk te zijn, met andere woorden de resultaten van het onderzoek moeten representatief en reproduceerbaar zijn. Het WB project dient ook zinvol te zijn voor de overige leden van het OSF platform en de resultaten dienen openbaar gemaakt te worden.”

“Op de tweede plaats kan ook een WB-project aangevraagd worden om een symposium te organiseren. Ook hier geldt weer dat het symposium zinvol dient te zijn, toegankelijk voor zoveel mogelijk onafhankelijk politici en dat de resultaten ook met de andere OSF leden worden gedeeld.”

Colofon

Locomotie is een uitgave van het Wetenschappelijk Bureau van de Onafhankelijke SenaatsFractie (OSF) en verschijnt viermaal per jaar.

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, film of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Nummer 74, september 2019

Uitgever

Wetenschappelijk Bureau OSF

Redactieraad

John van Gorp
John Uffels
Durk Stoker
Chris Tiekstra

Hoofdredacteur

Chris Tiekstra
info@t-force.nl

Vaste redacteurs

Frans Hermans
Durk Stoker

Fotografie

Pro Shots Photo Agency BV
T-Force Communicatieburo
OSF archief en anderen

Opmaak en vormgeving

T-Force Communicatieburo

Drukwerk

Drukkerij Roelofs

Oplage

4.000 exemplaren

Abonneer je nu en ontvang Locomotie levenslang gratis in de bus!
Gedrukt of digitaal. Aanmelden via: info@osf.nl

Durk Stoker, redactieraad Locomotie

Van de redactie

Voorwoord

Veel mensen haken af als het om politiek gaat. Ze doen maar, hoor je dan. Ze luisteren toch niet. Politiek is niets voor mij. Zonde van mijn tijd. Ik heb wel wat beters te doen.

We kennen allemaal de superlatieven. Vaak ook gevoed door 'politiek wangedrag' of teleurstellende ervaringen. Toch zien we ook dat op kleinere schaal mensen zich in willen spannen voor de eigen leefomgeving. Misschien wel omdat het dan vooral ook gaat om de kwaliteit van het eigen leven.

Men wil graag de weidsheid rondom het woongebied handhaven of juist een bosrijke omgeving intact laten. Een gemeente, die niet doet wat jij wilt. Steeds vaker leidt dit tot de oprichting van een belangengroepering, die vervolgens uitgroeit tot een politieke partij. Een nieuwe partij, die het anders gaat doen. Die wel naar mensen luistert en iedereen een stem wil geven. Die niet zal verzanden in taaie structuren en vage compromissen.

Ik heb veel respect voor al die mensen, die op gemeentelijk niveau heel veel tijd steken in zo een nieuwe lokale partij, onafhankelijk van de gevestigde orde. De ontevredenheid over bestaande politieke partijen en hun vertegenwoordigers brengt krachten en energie los, waarmee men veranderingen teweeg wil brengen. Voorwaar geen gemakkelijke opgave.

Want ook die lokale partij moet werken met de bestaande structuren. Soms opboksen tegen gevestigde orde. Men loopt tegen mensen aan, die niet de gemeenschap, maar de eigen macht het belangrijkste vinden. Zo zijn er in ons land vele (soms kleinere) lokale partijen. Ieder zoekt een eigen weg. Vaak ook vindt ieder het eigen wiel uit. Dit terwijl we weten dat elders iemand of een lokale partij allang met het wiel rijdt.

Als Algemeen Bestuur van de OSF willen we juist daar de aandacht op richten. Lokale partijen met elkaar verbinden, die met (bijna) eenzelfde problematiek worstelen. Lokale partijen handvaten bieden om nog sterker te worden. Niet vanuit het alwetende bestuur, maar als een faciliterend bestuur. U blijft aan het stuur en wij faciliteren waar het kan en moet.

Ik hoop dat deze nieuwe richting voor de onafhankelijke, lokale politiek in Nederland een stevige stimulans mag zijn en daag u van harte uit daar uw partij in mee te 'blazen'.

Vriendelijke groet,

Durk Stoker

Durk Stoker is sinds oktober 2017 voorzitter van de OSF. In de twee jaar dat hij het platform en de leden heeft leren kennen ontwikkelde zich een steeds duidelijker beeld over zijn toekomstvisie. Want als interim consultant is hij gewend om complexe vraagstukken terug te brengen tot herkenbare ingrediënten om er vervolgens een mooi, nieuw gerecht van te koken.

De vraag die beantwoord dient te worden is "Wat is nodig om de OSF toekomstbestendig te maken?"

De toekomst van ons platform

Onafhankelijke politiek verbinden en versterken

Elke organisatie moet zich om de zoveel tijd herbezinnen op de toekomst. Men moet zich af durven vragen waarom men doet wat men doet en of dat nog wel past in de huidige maatschappij. Het bestuur van de OSF werkt momenteel aan een document met de titel "Toekomst Onafhankelijke SenaatsFractie, onafhankelijke politiek op weg naar groei" met als ondertitel "Eenheid in verscheidenheid".

Aanleiding

We spreken met Durk Stoker over de nieuwe weg die het bestuur wil inslaan. "De OSF bestaat inmiddels 20 jaar en al die tijd hebben we steeds een zetel in de Eerste Kamer weten te behalen. Dat klinkt positief, maar we zien ook dat steeds meer mensen op een lokale onafhankelijke partij stemmen. Deze ontwikkeling hebben wij als OSF met onze provinciale leden niet weten te vertalen naar meer zetels in de Eerste Kamer."

**Trots op het
grotere geheel**

Durk Stoker
Voorzitter OSF

Dat klinkt logisch, want eigenlijk zou de OSF dus nu met drie of meer zetels in de Eerste Kamer vertegenwoordigd moeten zijn. Het lukt de provinciale partijen die aangesloten zijn bij

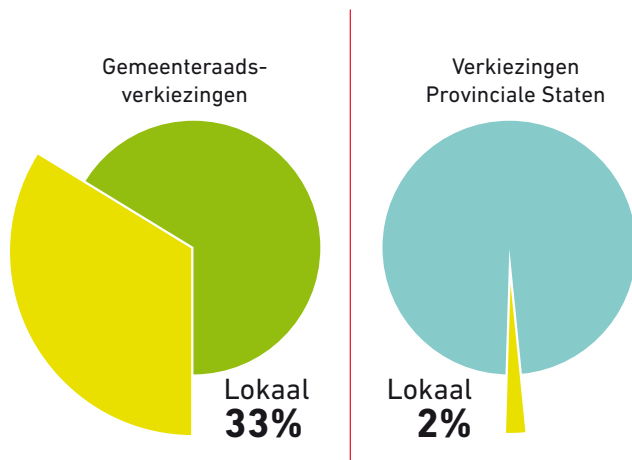
het OSF platform dus onvoldoende om de onafhankelijke stemmen die naar de lokale politiek gaan, ook provinciaal binnen te halen. En als de onafhankelijke provinciale partijen te weinig stemmen behalen, kan de OSF onmogelijk meer zetels in de Eerste Kamer behalen.

***Onafhankelijke
SenaatsFractie***

"Wij kunnen binnen ons platform onvoldoende een vertaling realiseren van het groeiend aantal lokale, onafhankelijke stemmers. Landelijk geeft mij dat het gevoel dat we deze kiezers in de kou laten staan. Daarom willen wij meer gaan doen om de lokale onafhankelijke partijen te ondersteunen. Deze partijen ontvangen namelijk veel minder ondersteuning dan hun landelijke collega partijen van VVD, CDA etc. Die ondersteuning zal wat mij betreft vooral inhoudelijk gericht zijn. Wat is er nodig om de lokale onafhankelijke politiek te versterken? Daar wil ik graag samen met de leden een antwoord op vinden."

Dit uitgangspunt past precies in de doelstelling van het OSF platform dat graag ziet dat de politiek vooral lokaal gevoerd wordt. Van onder op zoals dat zo mooi heet.

“Het versterken en verbinden van de lokale politiek kan volgens mij ook een halt toeroepen aan de steeds bredere kloof tussen politiek en inwoners. Burgers voelen zich steeds vaker niet gehoord. In mijn optiek laat de onafhankelijke politiek juist zien dat men wel betrokken is bij de samenleving. Dat politiek wel degelijk oog en oor heeft voor de inwoners. Dat verklaart juist het toenemend aantal stemmen die de lokale onafhankelijke partijen weten te vergaren. Dat willen wij niet alleen doen, wij zoeken daar partners voor, denk bijvoorbeeld aan ProDemos en aan de VNG. Samen kunnen wij de achterstand in ondersteuning van de lokale onafhankelijke politiek ombuigen.”

Flappentap

Meer naar inhoud klinkt alsof er in de kern grote veranderingen staan te gebeuren.

“Wij vinden dat de OSF de spreekbuis voor de onafhankelijke politiek moet zijn. Wij hebben een senator, we hebben een gedeputeerde, we hebben een aantal statenleden in de verschillende provincies en nu gaan we ons ook meer richten op de lokale partijen.”

“De eerste stap zal zijn om bij de lokale onafhankelijke partijen te vragen naar hun wensen en ideeën over ondersteuning en verbinding. Want wij willen niets opleggen, wij willen uitsluitend faciliteren. De inhoud waarnaar wij op zoek zijn moet uit de partijen zelf komen. Net zoals zij zelf moeten gaan inzien dat de verschillen tussen de onafhankelijke partijen geen gevaar maar juist een kans vormen, wij noemen dat eenheid in verscheidenheid.”

Onderzoek dat de OSF zelf gaat doen? Wat betekent dat voor de financiering van de leden van het platform?

“Wij willen af van het uitsluitend financieel ondersteunen van onze leden. We willen veel meer aandacht om de doelstellingen van de onafhankelijke politiek ook landelijk op het netvlies te krijgen. Daartoe zijn onderzoeken nodig, projecten die wij, in overleg met onze leden, vanuit het bestuur zullen aansturen. Onderzoeken ook die nuttig zullen blijken voor de onafhankelijke politiek in zijn geheel, niet alleen voor onze leden.”

“Van flappentap naar inhoud”

“Want er zijn veel meer onafhankelijke lokale partijen die nog niet bij een van onze provinciale partijen zijn aangesloten. Wij willen deze partijen ook graag overtuigen, op een natuurlijke en niet gedwongen wijze, dat wij grotendeels dezelfde doelen hebben. Dat verbinding op lokaal en provinciaal niveau goed is voor de gehele onafhankelijke politiek. Daarom willen wij al die partijen betrekken bij het onderzoek.”

Dus wordt een deel van de financiële middelen van de OSF gebruikt om meer te verbinden en om meer onderzoek te laten doen waarvan de uitkomsten daadwerkelijk voordelen en leermomenten bieden voor de leden van het platform en voor de overige onafhankelijke lokale partijen.

Leden en aspirantleden OSF

“Juist. Met als gewenst gevolg dat zich steeds meer lokale partijen aansluiten bij de provinciale leden van ons platform. Vanuit de overtuiging dat dit voor henzelf en voor het geheel de best mogelijk beslissing is. Wij leiden op deze manier dus meer partijen naar de aangesloten provinciale partijen.”

“Wij gaan die onderzoeken uiteraard niet zelf doen, die laten wij uitvoeren door relevante, externe partijen die daar het meest geschikt voor zijn. Dat kan een onderzoeksbureau zijn, een instantie als ProDemos of een universiteit. De uitkomsten worden eerst breed gedeeld en vervolgens moeten wij gaan werken op basis van deze uitkomsten. We moeten leren om te verbinden en te versterken. De hele organisatie moet sterker en beter worden van die nieuwe informatie, want dat zal vervolgens zorgen voor een sterkere onafhankelijke politiek.”

De voorzitter gaat nog verder in op de financiële ondersteuning van de leden van het platform.

“Momenteel valt op dat er heel veel energie gaat zitten in het verdelen van subsidiegelden, de aanvragen en de afwikkeling van de diverse projecten. Zonder dat dit de onafhankelijke politiek als geheel echt sterker maakt. We willen nu meer gaan sturen op inhoud met het doel om de onafhankelijke politiek als geheel wel sterker te maken. Daar kunnen de leden van het OSF platform niets tegen hebben, want het gaat juist om de versterking van onze gezamenlijke positie.”

“We gaan dus niet minder geld besteden, we gaan de beschikbare middelen anders uitgeven, meer gericht op verbinden en versterken. Er komen meer gezamenlijke projecten die ten goede komen aan het geheel.”

Gerben Gerbrandy, Senator OSF

De toekomstplannen worden in oktober in de Ledenraad besproken. “De Ledenraad is het hoogste orgaan binnen de OSF. Het bestuur is eerder gevraagd om met een plan voor de toekomst te komen. Daaraan hebben wij als bestuur voldaan. In het proces is overigens ook de senator betrokken. Gerben Gerbrandy heeft, samen met zijn eerste opvolger Ton Raven deelgenomen aan een aantal discussiedagen. Ik vond het persoonlijk belangrijk om ook de politieke lijn binnen ons platform bij de toekomstvisie te betrekken.”

“De Ledenraad krijgt de kans om zich hardop uit te spreken voor meer verbinding en versterking van de onafhankelijke politiek en voor het streven naar een sterkere vertegenwoordiging van de onafhankelijke politiek in alle geledingen.”

Logo

Het nieuwe logo, een tipje van de sluier

“Bij een nieuwe richting hoort een andere naam en logo. Daarover is al besloten door de Ledenraad. Rond januari 2020 zal dit geïntroduceerd worden. Ook dit is een belangrijke stap voor een sterker platform in de nabije toekomst. Want de grote verscheidenheid aan namen en positioneringen van partijen binnen de OSF maakt het moeilijk om met een gezamenlijk verhaal naar buiten te komen.”

“Eenheid in verscheidenheid”

“Als we straks een nieuwe naam gaan voeren met een nieuw logo en een andere positionering is het belangrijk dat de platformleden duidelijk maken dat zij deel uitmaken van een groter geheel en dat zij daar trots op zijn. Het gaat om de intrinsieke motivatie om erbij te willen horen. Dan pas staan we echt gezamenlijk voor de toekomst van de onafhankelijke politiek”

Ronald van Meygaarden is binnen het OSF platform bekend als vertegenwoordiger van Lokale Partijen Gelderland (LPG). De voormalig wethouder van Geldermalsen (portefeuille duurzaamheid) is al acht jaar bestuurslid van het Klimaatverbond Nederland. In Locomotie zet hij zijn visie uiteen over hoe het thema klimaatbeleid op betrekkelijk eenvoudige wijze de onafhankelijke politiek vooruit kan helpen. Vanuit het Klimaatverbond Nederland kan en wil Ronald de collega politici helpen om meer kennis op te doen rondom duurzaamheid.

Heel gericht voor een concreet vraagstuk of een specifieke locatie kan hij de onafhankelijke politiek voeden met kennis en vernieuwende inzichten. Inzichten die vervolgens via het OSF platform met elkaar gedeeld kunnen worden. Dat klinkt bijna te mooi om waar te zijn.

Onafhankelijke politiek moet kennis verruimen

Met klimaatbeleid voorsprong creëren

Ronald van Meygaarden

Het klimaatverbond is een vereniging die in 1992 is opgericht en tot doel heeft om haar leden te ondersteunen. In het begin was het verbond gericht op de begrippen klimaatbeleid en duurzaamheid die men op de politieke agenda wenste te krijgen. Inmiddels is dat doel bereikt en nu ligt de focus op het ondersteunen van de leden bij de realisering van hun klimaatdoelstellingen.

Publieke overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen kunnen lid worden van de vereniging Klimaatverbond Nederland. Zij betalen een vaste contributie en in ruil ontvangen zij informatie en wordt kennis onderling gedeeld.

Klimaatverbond Nederland helpt lokale overheden om ambitieus klimaatbeleid mogelijk te maken. Samen met meer dan 160 gemeenten, 12 provincies en 6 waterschappen worden sinds 1992 activiteiten ondernomen op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau.

Klimaatverandering is bij uitstek een mondiaal probleem dat lokale gevolgen heeft en dat op alle schaalniveaus (van mondiaal tot buurniveau) aangepakt moet worden. Werken aan klimaatoplossingen is een kwestie van vooruit kijken, samenwerken, volhouden, kansen pakken en oplossingen versnellen. Steeds weer opnieuw.

Het Klimaatverbond ontvangt ook subsidies van het Rijk waardoor, samen met de contributies, een redelijk werkkapitaal ontstaat. De bestuursleden ontvangen geen salaris, er wordt volstaan met een onkostenvergoeding.

“Omdat wij vinden dat een zo groot mogelijk deel van het budget besteed moet worden om onze leden te helpen om met de uitvoering van het beleid aan de slag te gaan en om te zorgen dat de stappen voor iedereen behapbaar blijven”, aldus Ronald van Meygaarden.

Nieuwe toekomst

Van Meygaarden zet uiteen hoe hij het onderwerp ‘klimaat’ denkt te koppelen aan de onafhankelijke politiek; “Vanuit het Klimaatverbond hebben wij zicht op heel Nederland als het gaat om duurzaamheid. Wij zien heel uiteenlopende voorbeelden en oplossingen. Heel opvallend daarbij is dat het bijna altijd gaat om wat er lokaal leeft, om wat de lokale bevolking wel of niet wil. Daar zit dan ook het aanknopingspunt naar de onafhankelijke politiek, want als iemand moet weten wat er lokaal speelt zijn het wel de lokale partijen. Je zou kunnen stellen dat de onafhankelijke politiek haast automatisch dicht bij de burger zit”.

De werkzaamheden van Klimaatverbond Nederland hebben als doel om bij te dragen aan een klimaatneutraal en klimaatbestendig Nederland.

Om verdergaande klimaatverandering te voorkomen heeft de internationale gemeenschap afgesproken dat de mondiale temperatuur niet harder mag stijgen dan 1,5 tot 2 graden Celsius.

Dat betekent dat uiterlijk in 2050 de gehele Nederlandse energievoorziening volledig klimaatneutraal moet zijn.

“Dat moet gekoppeld worden aan kennis. Je ziet bij de landelijke partijen dat de kennis die er centraal is wordt doorgespeeld naar de overige geledingen. Maar dat is gestuurde informatie, geen informatie op basis van concrete vragen.”

“Voor de lokale politici zou moeten gelden dat zij zich juist heel gericht met het thema bezig houden. Want er zijn lokaal heel veel verschillen, wensen en mogelijkheden.

Ik ben er van overtuigd dat door het opdoen van kennis over klimaatbeleid de onafhankelijke politiek snel een voorsprong kan opbouwen, een kennisvoorsprong. Vervolgens kan die kennis weer gedeeld worden binnen het OSF platform. Daarmee bouwen we onze voorsprong verder uit.”

*“Voorkom dingen die je niet wil,
die de bevolking niet wil.”*

“Centraal moet staan dat we steeds blijven uitgaan van wat voor de eigen bevolking haalbaar en acceptabel is. Ondanks het voorgestelde of misschien zelfs vastgestelde beleid van de overheden zou het voor de onafhankelijke politiek juist om het lokale belang moeten gaan. Wil men geen windmolens? Dan zijn er andere oplossingen mogelijk. Wij hebben binnen het Klimaatverbond voorbeelden zat daarvan. Aarzel niet en neem contact met me op, ik wil de OSF leden graag helpen.”

“In Geldermalsen hebben wij door het vanaf het begin betrekken van de bevolking de kans gekregen om alle technische kennis te delen. Door een fonds in te richten om na invoering schades direct te kunnen compenseren is ook veel vertrouwen gewekt. Mede hierdoor zijn er uiteindelijk maar vijf zienswijzen ingediend tegen een van de grootste projecten in onze gemeente.”

“Als de discussie over bijvoorbeeld windmolens gaat, zou ik de lokale politici graag willen wijzen op de technische informatie die beschikbaar is. Want je zou windmolens niet moeten negeren omdat mensen er ‘gewoon’ tegen zijn.

Je moet de discussie open proberen te houden om op basis van feitelijkheden tot een juiste en breed gedragen beslissing te kunnen komen. Door dit goed aan te pakken is de bevolking vaak bereid om dan toch naar de informatie te luisteren en ontstaat er ook geregeld politieke wil om tot een (andere) oplossing te komen.”

“Een alternatief waar nog niet zo vaak aan gedacht wordt is het kijken naar het verdienmodel. Waarom zouden alleen ontwikkelaars geld mogen verdienen aan windmolens? Door het initiatief ergens anders te leggen kun je er ook voor zorgen dat een groep burgers financieel gaat profiteren van een windmolen. Dat heeft direct effect op de discussie die in de bevolking gevoerd gaat worden.”

“Koelte vraagstukken worden ook steeds belangrijker. De toenemende warmte in ons land zorgt voor een toenemende energievraag. Door dit thema te koppelen aan meer dan alleen het fysieke domein, ontstaan er andere, bredere discussies. Kijk bijvoorbeeld naar oudere mensen en de gevolgen die hitte voor hen kan hebben. Zijn zij in staat om voldoende te drinken? Loopt de temperatuur in de oude huizen niet te hoog op? Vragen die allemaal op te lossen zijn waardoor de discussie over ‘koelte en hitte’ wordt doorgetrokken naar het sociale domein. Door dit bredere perspectief wordt ook het kostenvraagstuk anders. Je hoeft niet alleen te kijken naar een reductie van CO₂, maar ook naar de verminderde gezondheidskosten om eens iets zinnigs te zeggen.”

“Een ander voorbeeld is de overgang van gas naar elektra. Ook daar geldt, naast het kostenaspect, dat voor de doelgroep ouderen ook het begrip veiligheid een grote rol speelt. Het gas laten branden is gevaarlijk, bij koken op elektra is dit vrijwel geen probleem. Dit kan allemaal leiden tot een bredere discussie en daardoor een snellere acceptatie van veranderingen in de samenleving.”

“Kortom, je moet leren kijken naar kansen in plaats van bedreigingen. En dat is een instelling die ik herken in de onafhankelijke politiek. Wij willen vernieuwen, wij willen

Door de veranderde financiële en politieke situatie in vergelijking met het ‘Al Gore tijdperk’ van voor de financiële crisis, is ondersteuning van lokaal klimaatbeleid meer dan ooit noodzakelijk.

Al Gore

De leden van het Klimaatverbond zijn door het lidmaatschap tevens geassocieerd lid van het Europese Energy Cities netwerk, met meer dan 1000 gemeenten en regio's in 15 landen. Ook met Climate Alliance wordt sinds begin jaren '90 samengewerkt.

vooraan lopen en wij willen vooral luisteren naar de bevolking. Zorg dat je voldoende informatie ontvangt, zeker op het dossier van klimaatverandering. Voorkom de dingen die je niet wilt, dingen die de burgers niet willen.”

Het is overduidelijk dat Ronald van Meygaarden niet alleen zijn hart verpand heeft aan het Klimaatverbond, maar ook aan de onafhankelijke politiek. Het biedt de OSF een unieke kans om een voorsprong te creëren in een van de belangrijkste en meest besproken politieke dossiers zowel landelijk als in de verschillende regio's.

Ronald staat op een laatste woord:

“Pak deze kans en laat mij vanuit het Klimaatverbond helpen. Bel me of mail me en ik zorg dat we samen de juiste informatie beschikbaar krijgen. Zonder kosten en meestal redelijk snel. Het is zelfs een optie dat ik naar een gemeenteraad of een statenbijeenkomst kom om in de vorm van een aantal spellen dieper op het thema ‘Klimaat en Duurzaamheid’ in te gaan. Het is aan jullie!”

“Aarzel niet en neem contact met me op!”

***r.s.vanmeygaarden@gmail.com
of 06 - 51 60 04 33***

Een substantieel deel (ruim 35%) van de jaarlijkse subsidie die politieke partijen in de Eerste en Tweede Kamer ontvangen is geormerkt voor het Wetenschappelijk Bureau. Subsidiering vanuit de Wet financiering politieke partijen (Wfpp) stelt een aantal strikte voorwaarden. De positie van de Onafhankelijke SenaatsFractie binnen deze wet is uniek te noemen.

Wat zijn de voorwaarden die aan een Wetenschappelijk Bureau worden gesteld, wat is volgens de Wfpp een wetenschappelijk onderzoek en wat is het belang van dit soort onderzoeken voor de onafhankelijke politiek in Nederland?

De onafhankelijke politiek wil voorop lopen

Het belang van wetenschappelijk onderzoek

De Wet financiering politieke partijen biedt de mogelijkheid aan een politieke partij om een politiek-wetenschappelijk instituut aan te wijzen als neveninstelling. Vrijwel alle partijen noemen dit een Wetenschappelijk Bureau. Voorwaarden daarbij zijn dat het Wetenschappelijk Bureau (WB) een zelfstandige rechtspersoon (meestal een stichting) is, dat de hoofdtaak politiek-wetenschappelijke activiteiten zijn en dat het WB exclusief voor een politieke partij werkzaam is.

1.000 leden

Zoals bekend dient een politieke partij minimaal 1.000 leden te hebben om in aanmerking te komen voor een subsidie vanuit de Wfpp. Die leden dienen invloed te kunnen uitoefenen in de partij, minimaal € 12,00 contributie te betalen en via een zogenaamde wilsverklaring bewust lid van de partij te zijn. Deze partijen werken meestal met afdelingen die centraal worden aangestuurd.

Voor de meeste traditionele partijen is het niet zo moeilijk. Zij werken met persoonlijke leden die stemrecht hebben tijdens het partijcongres. Voor andere partijen geldt dat zij geen beroep kunnen doen op de Wfpp omdat zij geen of onvoldoende leden hebben. De PVV is hier een voorbeeld van.

Het platform OSF neemt een bijzondere positie in, want wie zijn de leden van de OSF? In de praktijk zijn er provinciale partijen die lid worden van het platform. Jaren geleden werd duidelijk dat de individuele leden van de provinciale partijen als lid van de OSF meegeteld mogen worden. Sterker nog, ook de individuele leden van de bij de provinciale partij aangesloten lokale partijen gelden als (indirect) lid van de OSF. Uiteraard dienen die individuele leden minimaal € 12,00 contributie te betalen (aan hun lokale partij) en zich bewust te zijn van hun lidmaatschap van de OSF.

WB

Het Wetenschappelijk Bureau van de OSF is een zelfstandige stichting die op de eerste plaats zelf onderzoeken kan uitvoeren. Maar zij kan ook onderzoeken uitvoeren op verzoek van de OSF

of de bij het platform aangesloten leden. Die onderzoeken worden soms uitgevoerd door externe partijen (onderzoeksinstituten, universiteiten, hoge scholen e.d.) onder regie van het WB. Maar de provinciale partijen die lid zijn van de OSF kunnen ook zelf wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren. Dat geldt ook voor het bestuur van de OSF die een verzoek tot een eigen wetenschappelijk onderzoek bij het WB kan indienen.

Alle aanvragen worden vooraf getoetst door het bestuur van het Wetenschappelijk Bureau. Als de aanvraag wordt goedgekeurd gelden strikte voorwaarden voor de uitvoering. Zo dient het onderzoek voor december te worden opgeleverd en dienen de resultaten via het WB beschikbaar gesteld te worden voor de aangesloten onafhankelijke partijen.

Alle uitgaven van de OSF inclusief het WB dienen jaarlijks afgerekend te worden met de subsidieverstrekker, het Ministerie van BZK. Dit dient met een goedkeurende verklaring van een accountant te gebeuren. Daarbovenop doet het Ministerie jaarlijks een steekproef, een controle op de administratie, verslaglegging en verklaring van de accountant. Daarbij wordt het werk van de accountant die de goedkeurende verklaring voor de politieke partij heeft afgegeven op haar beurt gecontroleerd door de Commissie toezicht financiën politieke partijen. Dit is, zeg maar, de accountant van de overheid, ingesteld door de Minister van BZK.

Wetenschappelijk onderzoek is onderzoek dat naar hedendaagse maatstaven voldoet aan de criteria van wetenschap.

Fundamenteel onderzoek of zuiver wetenschappelijk onderzoek heeft niet ten doel een vooraf vastgesteld praktisch vraagstuk op te lossen, maar vaak mondt fundamenteel onderzoek op den duur ook uit in praktische toepassingen.
(Wikipedia)

Definitie

De Wet financiering politieke partijen noemt geen definitie van het begrip wetenschappelijk onderzoek. Ook is niet omschreven wat precies wordt verstaan onder politiek-wetenschappelijke activiteiten. In de praktijk levert dat enige onduidelijkheid op, waarbij het Ministerie de politieke partijen echter zo veel mogelijk vrijheid gunt.

Wat mag men dan van een Wetenschappelijk Bureau verwachten? Je zou denken dat het WB het brein van een partij zou zijn, de bewaker van de ideologie of van de partijuitgangspunten.

Dat zij naar eigen inzicht onderzoeken doen die in het belang zijn van, in het geval van de OSF, de onafhankelijke politiek in Nederland.

De praktijk laat echter een ander beeld zijn. Kijken we naar alle Wetenschappelijke Bureaus die verbonden zijn aan politieke partijen, dan mag gesteld worden dat er maar hoogst zelden sprake is van een onafhankelijke positie. De partij houdt een stevige vinger in de pap en bepaalt in grote mate de onderzoeken die gedaan worden. Onderzoeken die vaak gericht zijn op actuele maatschappelijke vraagstukken. De uitkomst is meer gericht op het kunnen vormen van een politiek standpunt dan op het doen van wetenschappelijk onderzoek (dat per definitie onafhankelijk zou moeten zijn).

Voor vragen over het functioneren van het WB OSF kunt u contact opnemen met de voorzitter, John van Gorp via johnvangorp@osf.nl.

Voor wat de OSF betreft valt op dat er jaarlijks maar een beperkt aantal aanvragen voor een wetenschappelijk onderzoek worden ingediend. Ook vanuit het bestuur van de partij of vanuit het Wetenschappelijk Bureau zelf worden niet zo heel veel onderzoeken geïnitieerd.

Maar er waait een nieuwe wind binnen de OSF. Het bestuur richt zich actief op de toekomst en heeft daarbij de groei en versterking van de gehele onafhankelijke politiek in Nederland voor ogen. Daarbij kan het WB een belangrijke rol spelen. Het binden van lokale partijen, via de provinciale partijen die bij het OSF platform betrokken zijn, zal een aantal extensionele vragen oproepen. Gedegen wetenschappelijk onderzoek kan dan voor antwoorden zorgen.

Gelukkig heeft het WB OSF de afgelopen tijd energie gestoken in het vinden van (markt)partijen die wetenschappelijke onderzoeken kunnen uitvoeren.

Symposia

Binnen het WB zijn ook andere mogelijkheden. Het organiseren van symposia en denktanks is ook subsidiabel. Een nieuw in te richten werkgroep / denktank Toekomst OSF zou dus vanuit het WB begeleid en gefinancierd kunnen worden.

Maar ook symposia om de lokale politiek met elkaar in verbinding te brengen past binnen de scope van het WB.

Doel zou kunnen zijn om de lokale politiek te wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden via hun eigen provinciale partij, via de OSF centraal of via het kennispunt lokale politiek van ProDemos.

Mogelijk dat voorafgaand een wetenschappelijk onderzoek gedaan kan worden naar de positie van de lokale onafhankelijke politiek zodat dit het centrale thema wordt.

Dit soort symposia en denktanks zijn ook een mogelijke oplossing voor de problematiek die o.a. André Krouwel aan de orde stelt; "het ontbreekt de huidige politieke partijen aan het interne debat".

André Krouwel

Er zijn dus kansen om op vrij korte termijn grote stappen te zetten. Door het Wetenschappelijk Bureau, voor de OSF en de gehele onafhankelijke politiek in Nederland.

Wfpp

In februari hield een commissie van politiek deskundigen de financiering van de politieke partijen tegen het licht. In hun advies, waar Minister Ollongren in eerste instantie positief op heeft gereageerd, stelden zij voor het schot tussen de subsidies van de partij en het wetenschappelijk bureau in stand te houden. De andere optie is het verdelen van het subsidiegeld overlaten aan het eigen inzicht van een partij.

Het te verwachten nadeel van deze laatste optie is dat de partijen wellicht steeds minder geld voor het WB beschikbaar zullen houden.

Met betrekking tot het doel van de Wetenschappelijke Bureaus kan nog gesteld worden dat de waarde van (langdurig) wetenschappelijk onderzoek steeds meer ondergeschikt wordt gemaakt aan de supersnelle communicatie en meningsvorming via de sociale media. Daar kan zelfs gedegen wetenschappelijk onderzoek maar moeilijk tegenop.

De toekomst van de ONAFHANKELIJKE POLITIEK

Congres "Toekomst van de Onafhankelijke Politiek" oktober 2013

Vragen over Wetenschappelijke Onderzoeken of over het aanvragen van WB onderzoeken? Neem dan contact op met de OSF coördinator Chris Tiekstra via 06 - 53 25 98 97 of via info@osf.nl.

Chris Tiekstra

Op 11 juni 2019 is Gerben Gerbrandy geïnstalleerd als Senator in de Eerste Kamer voor de OSF. Hij volgt daarmee Hendrik ten Hoeve op. Gerbrandy is voormalig wethouder, raadslid en burgemeester. De OSF is volop in ontwikkeling. Aan Gerbrandy onder meer de taak om aan die ontwikkelingen vorm en inhoud te geven.

Welke politieke lijn gaat de OSF volgen en wat is zijn rol daarin?
Hoe gaat hij de standpunten van de OSF uitdragen in de Eerste Kamer?

Nieuwe Senator Gerben Gerbrandy

“De OSF ideeën zijn mijn leidraad in de Eerste Kamer”

Zijn eerste optreden als OSF Senator in de Eerste Kamer in juni was gedenkwaardig. Tijdens de benoeming van de nieuwe Eerste Kamer voorzitter, Jan-Anthonie Bruijn (VVD), vroeg Gerben Gerbrandy aandacht voor de periferie rondom de politieke bubbel in Den Haag. “Naast de Randstad is er ook het Randland”, betoogde hij. “Dat Randland is niet marginaal. Tweederde van onze economie wordt buiten de Randstad gerealiseerd.”

Hij kijkt er met genoegen op terug. “Je mag bij een dergelijke benoeming vragen stellen in een uiterst kort tijdsbestek. Je kunt dan genoegen nemen met een plichtpleging, maar ik dacht ik ga aandacht vragen voor het Nederland buiten de Randstad. Ik noemde het met een kwinkslag Randland. Je hebt Zeeland, Ameland, Friesland, denkt u ook aan die landen? Niet uit een Calimero gevoel, maar uit realiteitszin. Je bent tenslotte Eerste Kamer voorzitter van het hele land.” Hij grinnikt. “Ja, op die vraag werd wel acht geslagen.”

“Ik kan niet goed tegen onrechtvaardigheid. Ik heb een hekel aan dubbele agenda’s.”

Politiek bewustzijn

Het typeert Gerben Gerbrandy. Nuchter, wars van poespas, met gevoel voor humor. Clichés gaat hij liever uit de weg. Krampachtig een houding aannemen, zo’n jas past hem niet. “Natuurlijk je moet in een bepaalde functie wel rolvast en rolbewust zijn”, geeft hij aan. “Maar dat is iets anders dan je zelf een andere rol toebedelen.”

Gerben Gerbrandy, senator OSF

We zitten in zijn tuin in Gauw, in de voormalige onderwijzerswoning van het hoofd der school. Een dorp in Friesland met om en nabij 385 inwoners ten noordoosten van Sneek. Hier woont hij samen met zijn vrouw Sietske. De kinderen, een zoon en twee dochters, zijn inmiddels volwassen en uitgevlogen.

Hij maakt de cappuccino zoals het hoort. Met warme opgeklopte melk en een toefje schuim. Een kind van zijn tijd

was hij. Als boerenzoon groeide hij op in de roerige jaren zestig en begin zeventig. Voor de eerste naoorlogse generatie lag de wereld open. Een generatie die zich wilde ontworstelen aan de heersende, beklemmende jaren vijftig mores. Vol (politieke) idealen. Het was de tijd van love, peace and freedom. “Het was een bijzonder tijdsgewricht. Zeker, als je er zelf midden in staat. Overigens, dat besef komt meestal later.”

Hij volgde een N21 opleiding in Bolsward. “Die opleiding was toentertijd een echt vrouwenbolwerk. We studeerden er met slechts twee studenten van het mannelijk geslacht.” Lachend: “Je begrijpt dat ik een prachtige studententijd heb gehad.”

“Als je het kiezerspotentieel overziet; een derde van de kiezers wil onafhankelijk kiezen.”

De opleiding gaf lesbevoegdheid in natuurkunde, scheikunde en biologie. Na zijn studie riep de dienstplicht. Maar Gerben, als kind van zijn generatie, koos voor vervangende dienstplicht. Het werd een baan als leerkracht aan een Mavoschool in Rozenburg, midden in het Botlek gebied, de vestigingsplaats van grote petrochemische industriële en tankopslagbedrijven “Daar hing in die tijd voortdurend een penetrante geur. Bijna niemand wilde daar les geven. De kinderen op die school waren heel direct. Maar als je hun vertrouwen had gewonnen, hingen ze aan je lippen, gingen ze voor je door het vuur.”

Hier ontwikkelde hij ook steeds meer zijn al aanwezige sociale inborst en politieke bewustzijn. “Ik kan niet goed tegen onrechtvaardigheid. Ik heb een hekel aan dubbele agenda’s.” Hij bleef er vijf jaar, onderbroken door een jaar werken in een kibboets in Israël. “Leerzaam”, wil hij er over kwijt. Na zijn Botlekperiode aanvaardde hij een baan in Winterswijk. Daar leerde hij ook zijn vrouw Sietske kennen. Via een baan in Drachten kwam hij als leraar aan een Mavo in Waskemeer terecht. Hij zou er tot 1998 blijven. “Vanuit mijn maatschappelijke betrokkenheid was ik ook politiek betrokken. In 1998 werd ik door de FNP gevraagd of ik er niets voor voelde om in de gemeenteraad van Wymbritseradeel (16.000 inwoners, red.) plaats te nemen. Een plattelandsgemeente, inmiddels samengevoegd, die zich in hoefijzervorm rond de gemeente Sneek uitstrekte. Ik stond derde op de lijst. De FNP won de verkiezingen. De nummer 1 op de lijst was een winkelier. Die had geen trek in het wethouderschap, die winkel moest open blijven! Nummer 2 had zojuist een nieuwe baan aanvaard, dus daar was de animo ook niet bijzonder groot. Zo kwamen ze bij mij terecht. Ik weet het nog goed, ik was kievitseieren aan het zoeken toen me de vraag werd gesteld is dat niet iets voor jou; wethouder zijn? Daar moest ik wel even over nadenken na vijfentwintig jaar onderwijs. Dat is toch een majeure beslissing

in je leven. Ik heb gewikt en gewogen en uiteindelijk de knoop doorgehakt: ik doe het. En achteraf nooit spijt gehad. Ik ben dertien jaar gebleven en vergroeid geraakt met Wymbritseradeel. Ik kende op enig moment twintig procent van de bewoners persoonlijk. Daar moet je ook mee om kunnen gaan. Zo leer je ook de kunst verstaan om soms een minder prettige boodschap aan die kennissen te moeten doorgeven. Daar ben ik wel in geslaagd. Ik vond dat een verrijking voor mezelf.”

Mensen serieus nemen

Ondanks winst werd de FNP na de verkiezingen in 2010 buitenspel gezet. Heet hangijzer en uiteindelijk struikelpunt was de herindeling waarbij ondermeer Wymbritseradeel zou opgaan in de gemeente Súdwest-Fryslân. “Wij waren daar als FNP op tegen. Zo’n grote gemeente met 90.000 inwoners stond in onze ogen veel te ver van de burgers af. Dat dachten de kiezers ook, maar de politiek besliste anders. Ik heb het daar heel moeilijk mee gehad, kon dat niet goed verkroppen. Het was toch de bakermat van mijn politieke carrière.”

“Zo was ik op 1 januari 2011 mijn baan kwijt en kon niet terug naar het onderwijs, de terugkeergarantie was afgeschaft. Ik was 58 jaar en heb me vol in het raadswerk gestort. Maar het bleef toch knagen. Tot er zich een kans voordeed in Achtkarspelen. Die gemeente was op zoek naar een nieuwe burgemeester. Ik heb de stoute schoenen aangetrokken en gesolliciteerd. Wie schets mijn verbazing dat ik, 60 jaar oud, niet eerder burgemeester geweest en lid van een kleine partij, werd aangenomen en benoemd. Ik voelde het als een geschenk uit de hemel en heb er zes fantastische jaren beleefd.”

Sfeerbeeld Achtkarspelen

“Achtkarspelen heeft het imago van een rauwe gemeente. Vanuit haar historie een slecht imago. Arme grond, veel werkloosheid, laag geschoold, veel grote gezinnen. Vergeet niet, nog maar tachtig jaar geleden verdween de laatste spitkeet. Tot na de oorlog woonden sommigen in sober ingerichte kippenhokken. Die mensen zijn nooit serieus genomen. En dan bedoel ik écht serieus. Ik heb dat wel gedaan en ik heb

het als geweldig ervaren. Dat werkt zo louterend. Ik heb me daar thuis gevoeld tot mijn pensionering in 2019.”

Hij was nauwelijks gepensioneerd toen hij werd gebeld door Annigje Toering, voorzitter FNP Statenfractie. Haar partij wilde Gerbrandy voordragen als Senator voor de Eerste Kamer. Op grond van zijn bestuurlijke ervaring en zijn uitgebreide netwerk.

De eerste reactie van Gerbrandy was voor Toering weinig bemoedigend. “Het overviel me. Ik had tijd nodig. Ik heb mijn oor te luister gelegd bij tal van personen. Onder wie OSF Senator Hendrik ten Hoeve en Eerste Kamerlid Joop Atsma (CDA). Die laatste zei: zo’n vraag kun je niet weigeren. Daar had hij eigenlijk wel gelijk in. Het is een eervolle vraag voor een eervolle functie. En ja, dan komt toch ook weer dat plichtsbesef naar boven.”

De Eerste Kamer in debat

Inmiddels is hij op 11 juni 2019 geïnstalleerd als OSF Senator in de Eerste Kamer. “Ik ben echt nog op zoek. Er komt zoveel tegelijk op je af. En je moet het in de Eerste Kamer alleen doen. Ik heb geen fractie. Er zijn dertien commissies die de voorbereidingen doen voor alle wetsvoorstellen die worden behandeld. Ik hol van de ene commissie naar de andere, op zoek naar thema’s waar je een mening over kunt vormen die passen in het gedachtegoed van de OSF.”

Kantje boord was het voor de OSF. Met een restzetel als uiteindelijk resultaat. Teleurstellend?

“Jazeker”, zegt hij. “Ik had gerekend op een of twee zetels. Dat was een reële verwachting. Als je het kiezerspotentieel overziet; een derde van de kiezers wil onafhankelijk kiezen, kiest voor lokaal. Dus de potentie is zonder meer aanwezig. Steeds meer lokale partijen zijn de grootste in de raad, brengen succesvol hun eigen thema’s voor het voetlicht. Maar de moeilijkheid is om alle belangen van diverse lokale partijen in één platform samen te brengen én te laten samenwerken.”

Politieke lijn

“De OSF erkent de belangrijkheid van dit streven. Op voorstel van Chris Tieksta is het functioneren van de steunfractie onder de loep genomen. Besloten is dat de steunfractie in de toekomst kiest voor een politieke lijn. De steunfractie bestaat nu louter nog uit politici. Daarnaast is een belangrijke rol weggelegd voor de nummer twee op de lijst, Ton Raven. Ton wordt de ogen en de oren van de OSF. Hij gaat het land in, steekt zijn voelsprietten uit, bezoekt alle afdelingen, versterkt de band. Zo ontlast hij mij voor een groot gedeelte, waardoor ik me beter op mijn taak in de Eerste Kamer kan richten. En versterkt tegelijkertijd als mijn rechterhand de band met de achterban.” Die wisselwerking moet leiden tot meer communicatie over en weer. “Ja, ik verwacht wel dat de steunfractie meer kiest voor de politieke lijn. De leden van de steunfractie zijn echt betrokken bij de politiek in de provincies. Ze weten van de hoed en de rand, zijn politiek actief. Het is ook belangrijk voor mijn eigen meningsvorming. Ik heb gezegd ik ga echt naar jullie luisteren. Negentig procent van mijn standpunten in de Eerste Kamer zal van jullie ideeën afhangen. En ja, ik weet dat is een boude uitspraak. Maar daar houd ik me aan. Dat is de OSF die wil luisteren naar de problematiek die speelt in de provincies. Neem de gasproblematiek in Groningen. De Groningers zijn uitgebuit, gekleineerd, genegeerd. Te schandalig voor woorden. Daar moet de OSF voor opkomen. Voor de belangen van de provincies. Natuurlijk, landelijke thema’s komen ook aan de orde in de steunfractie. Vanuit onze algemene OSF standpunten zal ik als Senator daar meer een eigen rol in vervullen.”

“Negentig procent van mijn standpunten in de Eerste Kamer zal van jullie ideeën afhangen.”

De steunfractie heeft ook als taak meegekregen een nieuw politiek programma op te stellen. Gerbrandy is gevraagd om daar aan mee te werken. “Dat klopt. Eind van dit jaar ga ik samen met Ton Raven een concept schrijven. Uitgaande van de OSF hoofdlijnen die er nu zijn. Ons concept leggen we vervolgens voor aan de steunfractie en de Ledenraad.”

Het is duidelijk. De nieuwe Senator wil er zijn schouders onder zetten. “Ik ben geen intellectueel, geen kamergeleerde. Ik probeer het op mijn manier zo goed mogelijk te doen. Met open vizier mezelf te blijven. Het alledaagse waar mensen mee te maken hebben, daar moet een land, een regering iets van vinden. Iets daadwerkelijk mee doen. Die boodschap op een duidelijke, begrijpelijke wijze onder de aandacht brengen, dat kan ik goed en dat wil ook doen. Ik ga me honderd procent inzetten voor onze gezamenlijke belangen. Daar kun je op rekenen.”

Frans Hermans

Leden

De volgende Provinciale Politieke Partijen zijn aangesloten bij het OSF platform:

Lid:
Fryske Nasjonale Partij

Lid:
Lokaal-Limburg

Lid:
Lokaal Brabant

Lid:
Groninger Belang

Lid:
Partij voor Zeeland

Lid:
Sterk Lokaal

Lid:
Ouderenpartij NH

Lid:
Provinciaal Belang
Fryslân

Zuid-Holland

Aspirant lid:
Lokale Partijen Zuid-Holland

Utrecht

Aspirant lid:
U26 GEMEENTEN

Gelderland

Aspirant lid:
Lokale Partijen Gelderland

www.osf.nl